

Pécsi Ítéltábla
Pk.III.50.008/2019/3. szám

A Pécsi Ítéltábla a dr. Magyar Zsolt ügyvéd (fél címe) által képviselt **(kérelmező neve)** (címe.) kérelmezőnek – a ... **Választási Bizottság** (címe) 2019. (dátum...) napján kelt .../2019. (...) TVB számú határozata ellen előterjesztett bírósági felülvizsgálati kérelme folytán indult nemperes eljárásban meghozta a következő

v é g z é s t:

Az ítéltábla a ... **Választási Bizottság** ... TVB számú határozatát helybenhagyja.

A végzés ellen jogorvoslatnak helye nincs.

I n d o k o l á s

... **Választási Bizottsága** (HVB) ... magánszemély 2019.... napján a kérelmezővel szemben előterjesztett kifogásának részben helyt adott. Megállapította, hogy az ... Egyesület jelölő szervezet megsértette a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (Ve.) 144.§ (4) bekezdését azzal, hogy ... **Jogú Város** területén lévő villanyoszlopokra a tulajdonos, illetve a vagyongazdálkodási jog gyakorlója engedélye nélkül helyezett el választási plakátokat. A ... **Bizottság** eltiltotta a kérelmezőt a további jogsértéstől és kötelezte, hogy az engedély nélkül elhelyezett plakátokat 3 napon belül távolítsa el. Egyebekben a kifogást elutasította.

A HVB határozata ellen a kérelmező 2019. ... napján terjesztett elő fellebbezést a ... **Választási Bizottsághoz** (TVB), annak megváltoztatása és a kifogás elutasítása iránt. Fellebbezésében előadta, hogy 2019. ... napján benyújtotta a Ve.144.§ (4) bekezdése szerinti hozzájárulás iránti kérelmét a ... **Polgármesteri Hivatalhoz** a jegyzőnek címezve, amelyre a **Városfejlesztési és Üzemeltetési Igazgatóság** vezetője a 2019. ... napján kelt levéllel válaszolt, tájékoztatva a kérelmezőt arról, hogy a **Városigazgatási és Rendészeti Osztály** jár el a hozzájárulás kiadásának tárgyában. Kérte, hogy a kérelmező a konkrét kérelmét a ... **Jogú Város Önkormányzatához** címezve küldje meg. A ... **Polgármesteri Hivatal Városfejlesztési és Üzemeltetési Igazgatósága** rosszhiszemű hozzáállása miatt, és az Ákr.17.§-a ellenére nem tette át a kérelmet a **Városigazgatási és Rendészeti Osztályhoz**, intézkedése elmulasztásával hátráltatva a plakátok kihelyezéséhez szükséges engedély megadását. Az **Önkormányzat** a 2019. ...-én benyújtott kérelmét a fellebbezés benyújtásának napjáig sem bírálta el.

Hivatkozása szerint a HVB határozata sérti a Ve.2.§ (1) bekezdés a) és e) pontjaiban rögzített, a választás tisztaságának megóvása és a jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás alapelveit. Az Önkormányzat a 2019. ...-én benyújtott kérelmét a fellebbezés benyújtásának napjáig sem bírálta el, megsértve ezzel a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. tv. (Ptk.) 1:5. § szerinti joggal való visszaélés tilalmát, illetve a kérelmező Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésében rögzített tisztességes eljáráshoz való jogát. A Ve.144.§ (4) bekezdése sérti az Alaptörvény IX. cikk (1) bekezdésében rögzített véleménynyilvánítás szabadsága jogának gyakorlását.

A TVB a 2019. ... napján kelt .../2019. (dátum) TVB számú határozatával a ... Jogú Város Helyi Választási Bizottsága .../2019. (dátum) számú határozatát helybenhagyta.

A TVB határozatának indokolásában rögzítette, hogy a beadványozó a fellebbezéséhez nem csatolta sem az általa benyújtott hozzájárulás iránti kérelmet, sem a Városfejlesztési és Üzemeltetési Igazgatóság vezetőjének válaszelevelét.

Rögzítette, hogy a Ve. nem tartalmaz szabályt a 144. § (4) bekezdése szerinti hozzájárulás megadásának határidejére és eljárási szabályaira, és nem rendeli alkalmazni az Ákr. szabályait sem, ezért a HVB-nak, illetve a fellebbezés alapján eljáró TVB-nak is kizárólag abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy a plakátok kihelyezésének időpontjában a beadványozó rendelkezett-e a ... Város Önkormányzatának írásbeli engedélyével. A kifogásból, a HVB határozatából, de magából a fellebbezésből is megállapítható volt, hogy a kérelmező a plakátok kihelyezésekor nem rendelkezett a szükséges hozzájárulással.

Utalt arra is, hogy a Ve.144.§ b) pontja szerinti hozzájárulás kiadásának esetleges késedelme sem jogosította volna fel a beadványozót a plakátok tulajdonos hozzájárulása nélküli kihelyezésére.

Az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésében megfogalmazott tisztességes eljáráshoz való jog megsértésének fennállását a felek közötti levelezés hiányában nem látta megállapíthatónak.

A TVB a rendelkezésére álló bizonyítékok alapján azt állapította meg, hogy az Önkormányzathoz nem érkezett kérelem, így az nem hozott döntést a plakátok kihelyezésének engedélye tárgyában. A TVB álláspontja szerint az Önkormányzat a Ve.144.§ (4) bekezdésének alkalmazása során az Alaptörvény IX. cikk (1) bekezdésében rögzített véleménynyilvánítás szabadsága jogának gyakorlását nem korlátozta. Az, hogy a hozzájárulási eljárás során joggal való visszaélés történt-e, a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján nem volt megállapítható.

Határozata indokolásában a TVB utalt arra is, hogy a Ve.144.§ (4) bekezdésének az Alaptörvény IX. cikk (1) bekezdésébe, illetőleg XXIV. cikk (1) bekezdése rendelkezéseibe ütközését nem vizsgálhatta, az az Alkotmánybíróság hatáskörébe tartozik, ennek vizsgálatára alkotmányjogi panasz előterjesztése esetén nyílik lehetőség.

A TVB .../2019. (dátum) TVB határozata ellen a kérelmező terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben jogszabálysértésre és téves mérlegelésre hivatkozással kérte annak megváltoztatását és a kifogás elutasítását. Jogszabálysértésként jelölte meg, hogy a TVB határozata a Ve. 2.§ (1) bekezdés a) és e) pontjaiba ütközik, illetve hivatkozott arra, hogy a Ve.144.§ (3) és (4) bekezdései a Ve. 208.§ alapján alkalmazandó Alaptörvény 28. cikkébe, I. cikk (3) bekezdésébe, valamint az Alaptörvény IX. cikk (1) bekezdésébe és XXIV. cikk (1) bekezdésébe ütköznek.

Felülvizsgálati kérelmében előadta, hogy a kérelmező 2019. ...-én a Ve.144.§ (4) bekezdés b) pontja szerinti hozzájárulás iránti kérelmét a ... Polgármesteri Hivatalnál a jegyzőnek címezve előterjesztette, amelyre a Városfejlesztési és Üzemeltetési Igazgatóság vezetője 2019. ...napján, majd 2019. ... napján kelt levelében válaszolt. Felülvizsgálati kérelméhez új bizonyítékként csatolta a 2019. ... napján benyújtott hozzájárulás iránti kérelmét, valamint a Városfejlesztési és Üzemeltetési Igazgatóság 2019. ... és ... napján kelt válaszeveleit. Utalt arra, hogy az utóbbi levélből kitűnően a kérelmező hozzájárulás iránti kérelme az illetékes ... Önkormányzati Osztályhoz került, ahonnan azonban azóta sem érkezett a kérelemre vonatkozó hiánypótlási felhívás vagy válasz. Álláspontja szerint az Önkormányzat eljárása az 50 napos kampányidőszakban kiemelkedően jogsértő. A kérelmező az Önkormányzat mulasztása miatt került a jelenlegi jogi helyzetbe. Ez a mulasztás sérti a választás tisztaságának, valamint az esélyegyenlőségnek, és a jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlásnak az alapelvét, a kérelmezőnek az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésében rögzített tisztességes eljáráshoz való jogát, a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény 1:5.§ (1) bekezdése szerinti joggal való visszaélésnek minősül.

Állította, hogy a kérelmező politikai véleménynyilvánításhoz fűződő alapjoga előrébb való, mint a ... Önkormányzat köztulajdonhoz való joga, amely tekintetében utalt a Fővárosi Ítéltábla 8.Pk.50.004/2019/2. számú végzésének indokolásában foglaltakra.

Álláspontja szerint a 2018. 09. 01. hatállyal módosított Ve.144.§ (4) bekezdése sérti az Alaptörvény IX. cikk (1) bekezdésében elismert véleménynyilvánítási szabadság jogának gyakorlását. Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 25.§ (1) bekezdése alapján a ... Ítéltábla van abban a helyzetben, hogy egyedi normakontroll kezdeményezésével az Alkotmánybírósághoz forduljon a Ve.144.§ (4) bekezdés b) pontja tekintetében, amennyiben annak alaptörvény-ellenességét észleli.

A bírósági felülvizsgálati kérelem nem megalapozott.

A kérelmező a felülvizsgálati kérelmét a Ve.224.§ (1) bekezdésében meghatározott Választási Bizottságnál, a (2) bekezdésben előírt határidőben, az (5) bekezdés szerinti ügyvédi képviselő igénybevitelével terjesztette elő. A kérelmező jelölő szervezetre a

HVB .../2019. (dátum) számú határozata rendelkezést tartalmaz, ezért a Ve.222.§ (1) bekezdése szerint érintett jogi személynek minősül.

A Ve.144. § (1) bekezdése szerint e § alkalmazásában plakát a választási falragasz, felirat, szórólap, vetített kép, embléma mérettől és hordozóanyagtól függetlenül.

A (3) bekezdés értelmében plakát a kampányidőszakban - a (4)-(7) bekezdésben meghatározott kivételekkel - korlátozás nélkül elhelyezhető.

A (4) bekezdés alapján plakátot elhelyezni

a) magántulajdonban álló dologon kizárólag a tulajdonos vagy a bérlő,

b) állami vagy önkormányzati tulajdonban lévő dologon a vagyongazdálkodási jog gyakorlásának előzetes, írásbeli hozzájárulásával lehet.

A TVB helyesen állapította meg határozata indokolásában, hogy a Ve. nem tartalmaz szabályt a 144.§ (4) bekezdése szerinti hozzájárulás megadásának határidejére és eljárási szabályaira vonatkozóan, illetve nem rendeli alkalmazni az Ákr. szabályait sem.

Az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (Ákr.) 7. § (1) bekezdése alapján a hatóság eljárása során az e törvény hatálya alá tartozó közigazgatási hatósági ügyben (a továbbiakban: ügy) és a hatósági ellenőrzés során alkalmazza e törvény rendelkezéseit. A kérelmezőnek a Ve.144.§ (4) bekezdés b) pontja szerinti hozzájárulás iránti kérelme alapján az Önkormányzat nem hatósági ügyben jár el, hanem tulajdonosi jogait gyakorolja.

Az Ákr.8.§ (1) bekezdés b) pontja szerint e törvény hatálya nem terjed ki a választási eljárásra.

A kialakult joggyakorlat alapján a Ve.144.§ helyes értelmezése szerint a választási plakát elhelyezésének szabályszerűsége körében kizárólag a Ve.144.§-ának rendelkezései az irányadóak. A választási szervek az e rendelkezéseknek való megfelelést vizsgálhatják, míg a közúti közlekedési szabályok, továbbá a reklámtáblák elhelyezésére vonatkozó rendeleti szabályokat nem alkalmazhatják, tekintve, hogy a Ve., általában és így a 144. §-a is, egy zárt szabályrendszert alkot. (Kúria Kvk.II.37.307/2014., BH2014. 349.)

A fentiek értelmében a HVB és a fellebbezés alapján eljáró TVB is kizárólag azt vizsgálhatta, hogy a plakátok kihelyezésének időpontjában a kérelmező rendelkezett-e ... Megyei Jogú Város Önkormányzatának előzetes írásbeli hozzájárulásával.

A kifogás a hozzájárulás hiányára hivatkozott, ennek ellenkezőjét a kérelmező sem a fellebbezésében, sem a felülvizsgálati kérelmében nem állította, erre vonatkozó bizonyítékot nem csatolt, maga is a hozzájárulás hiányát sérelmezte.

Egyetértett az ítéltábla a TVB jogi álláspontjával abban a körben is, hogy a Ve.144.§ (4) bekezdés b) pontja szerinti hozzájárulás kiadásának kése delme sem jogosította fel a kérelmezőt a plakátok tulajdonos hozzájárulása nélküli kihelyezéséhez.

A Ve.139.§ (1) bekezdése szerinti 50 napos kampányidőszakban az önkormányzat, mint tulajdonos indokolatlan kése delme, amely a felülvizsgálati kérelemhez mellékelt levelezés alapján megállapítható volt – a hozzájárulás megadásának határidejére vonatkozó tételes jogi rendelkezés hiányában is – a Ptk. 1:5.§ (1) bekezdése szerinti joggal való visszaélésnek, illetve a Ve. 2.§ (1) bekezdés e) pontjában a választási eljárás szabályainak alkalmazására előírt jóhiszemű és rendeltetés szerű joggyakorlás megsértésének minősülhet. Különösen arra figyelemmel, hogy a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. tv. 6.§ a) pontja szerint a helyi önkormányzat feladatai ellátása során támogatja a lakosság önszervező közösségeit, együttműködik e közösségekkel, biztosítja a helyi közügyekben való széleskörű állampolgári részvételt.

Az önkormányzat esetleges mulasztása azonban – a bíróság által kötelezően alkalmazandó tételes jogi szabályozással szemben – nem értékelhető a vonatkozó tulajdonosi nyilatkozat ráutaló magatartással való megadásaként, ezért tulajdonosi hozzájárulás hiányában az előterjesztett kifogás elutasításához, s így a TVB határozatának megváltoztatásához nem szolgálhat alapul.

A kifejtettekre tekintettel az ítéltábla a Ve.231.§ (5) bekezdés a) pontja alapján a .../2019. (dátum) TVB számú határozatot helyben hagyta.

A Ve.144.§ (4) bekezdéséhez fűzött magyarázat szerint e szabályozással a jogalkotó a tulajdonhoz fűződő jogot helyezi előtérbe a véleménynyilvánítás szabadságával szemben. Az Alaptörvény 38. cikk (1) bekezdése szerint a helyi önkormányzat tulajdona nemzeti vagyon, kezelésének és védelmének célja egyebek mellett a közérdek szolgálata, a közös szükségletek kielégítése. Az önkormányzatnak a tulajdonosi jogait e szempontokat is mérlegelve kell gyakorolnia.

Az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdés szerint az alapvető jogokra és kötelezettségekre vonatkozó szabályokat törvény állapítja meg. Alapvető jog más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható.

Az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésébe ütközés miatt, vagy a felülvizsgálati kérelemben megjelölt más okból a Ve.144.§ (4) bekezdés b) pontja alaptörvény-ellenességének vizsgálata az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés c) pontja szerint az Alkotmánybíróság

hatáskörébe tartozik. Amennyiben az alaptörvény-ellenesség fennáll, a 24. cikk (3) bekezdés a) pontja alapján a (2) bekezdés b), c) és e) pontjában foglalt hatáskörében az Alkotmánybíróság megsemmisíti az Alaptörvénnyel ellentétes jogszabályt vagy jogszabályi rendelkezést.

Az Alkotmánybíróságról szóló 2011.évi CLI. törvény (Abtv.) 26. § (1) bekezdése értelmében az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés c) pontja alapján alkotmányjogi panasszal az Alkotmánybírósághoz fordulhat az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet, ha az ügyben folytatott bírósági eljárásban alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazása folytán

a) az Alaptörvényben biztosított jogának sérelme következett be, és

b) jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.

A Ve.233.§ (1) bekezdése szerint az e törvény alapján, a választási szerv határozatával kapcsolatos jogorvoslati eljárásban hozott bírói döntés elleni alkotmányjogi panasz a sérelmezett döntés közlésétől számított három napon belül nyújtható be az Alkotmánybírósághoz. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. §-a szerint a beérkezéstől számított 3 munkanapon belül, a befogadott panaszról pedig további 3 munkanapon belül dönt.

A Ve.228.§ (2) bekezdése értelmében a bírósági felülvizsgálat iránti kérelemről a bíróság legkésőbb a beérkezésétől számított harmadik napon dönt.

A bíróság részére a jogszabály által előírt három napos határidő az Abtv.25.§ (1) bekezdésében szabályozott bírói kezdeményezést egyedi normakontroll eljárás iránt nem teszi lehetővé, figyelemmel arra, hogy a (2) bekezdés és az Alaptörvény 24.cikk (2) bekezdés b) pontja szerint az Alkotmánybíróság bírói kezdeményezésre soron kívül, de legkésőbb kilencven napon belül dönt. A kérelmező számára esetleg kedvező határozat is csupán olyan időpontban születhetne meg amikor a választás lejárat, tényleges jogorvoslatot az adott ügyben nem biztosítana.

Ezzel a szemben a fentiek szerint az alkotmányjogi panasz elintézésének határideje 6 munkanap, így valódi jogorvoslatot az biztosíthat, ha a Ve.233.§ (1) bekezdése értelmében a kérelmező alkotmányjogi panaszban kéri az Alkotmánybíróságtól a Ve.144.§ (4) bekezdés b) pontja Alaptörvénnyel való összhangjának vizsgálatát.

A kérelmező az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 5.§ (1) bekezdés d) pontja alapján személyes illetékmentes, ezért az Itv.62.§ (1) bekezdés s) pontján alapuló tárgyi illetékfeljegyzési jogra tekintettel az Itv.45/A.§ (5) bekezdése szerinti mértékű le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket a Ve. 228.§ (2) bekezdése és a közigazgatási

Pécsi Ítéltábla
Pk.III.50.008/2019/3. szám

- 7 -

perrendtartásról szóló 2017. évi I. tv. (Kp.) 157.§ (7) bekezdése folytán a Kp.35.§ (1) bekezdése szerint alkalmazandó Pp.102.§ (6) bekezdése alapján az állam viseli.

A végzés elleni további jogorvoslatot a Ve.232.§ (5) bekezdése zárja ki.

Pécs, 2019. szeptember 27.

Dr. Szentpéteriné dr. Bán Erzsébet s.k. a tanács elnöke, Dr. Hrubai Adrienn s.k. előadó
bíró, Dr. Kovács János s.k. bíró